

احکام خودکشی

روح الله حبیبیان

روزی آقایی به فروشگاه پرندگان زینتی مراجعه کرده و یک طوطی می‌خرد به شرط این که طوطی سخنگو باشد و حرف بزند! بعد از مدتی خریدار به فروشنده مراجعه کرده و می‌گوید: «آقا این طوطی شما حتی یک کلمه هم حرف نمی‌زند» فروشنده فکری می‌کند و می‌گوید برای قفسش آینه گذاشتی؟ خریدار می‌گوید «نه» فروشنده هم تأکید می‌کند که برای حرف زدن طوطی‌ها آینه ضروری است! مدتی می‌گذرد و باز خریدار مراجعه می‌کند و از حرف نزدن طوطی گله می‌کند و باز هم فروشنده توصیه گذاشتن تاب در قفس و در مرتبه سوم توصیه گذاشتن نردبان در قفس را می‌کند ولی باز همان داستان سکوت طوطی ادامه پیدا می‌کند. مرد خریدار که پس از چند هفته خریدن طوطی هنوز یک کلمه از طوطی نشنیده بود به کنار قفس آمده و شروع می‌کند سر طوطی داد کشیدن که چه مرگت است که حرف نمی‌زنی و...

ناگهان طوطی بیچاره که رنگی به چهره و رمقی در بدنش نمانده بود به ته قفس سقوط می‌کند و با آخرین رمق‌های وجودش می‌گوید: «درسته که فروشنده نگفت، ولی خودت به عقلت نرسید که یه چیزی بدی من بخورم؟»

به نظر می‌رسد که داستان جوانان و نوجوانان ما و معضلات و مشکلات آنها و برخورد مسئولان و متولیان امور فرهنگی و اجتماعی و به خصوص متولیان امور جوانان و همچنین والدین این جوانان و نوجوانان با این مشکلات چیزی شبیه داستان همین طوطی فلک زده است.

مثلاً اگر به والدین یک جوان بگویند که از مشکلات و دغدغه‌های جوانان چه می‌دانید و برای حل آنها چه کرده‌اید فهرستی طولانی از کلاس‌های تقویتی و علمی و هنری و ورزشی و... و یا خرید لوازم گوناگون صوتی تصویری و ارتباطی و... را ارائه می‌دهند و اگر خیلی کارشان درست باشد علاوه بر دقت بر سلامت جسمی جوان یا نوجوان‌شان به فکر مشاوره و بررسی دقیق نیازهای روحی و عاطفی او هم هستند. غافل از آن که یکی از مهم‌ترین نیازهای جسمی و روحی نوجوانان که در بسیاری از موارد به انحراف و حتی رفتارهای بسیار پر خطر هم منتهی می‌گردد مسأله نیازهای جنسی است که معمولاً یا مورد توجه و حساسیت خانواده‌ها نیست و یا اگر هم هست در نهایت کم‌توجهی و کم‌اهمیتی با آن برخورد می‌شود. غافل از آن که مشکلات جنسی و افتادن در دام انحرافات و کج راه‌های خطرناک این مسیر از اصلی‌ترین چالش‌های جوانان، حتی نوجوانان امروز ماست.

پیرایه ویژه

خودارضایی

داستان انحرافات جنسی بواسطه فرهنگ منحط غربی و فاصله گرفتن این جوامع از آموزه‌های آسمانی و اصول اخلاقی و انسانی به یکی از مهم‌ترین چالش‌های انسان امروز تبدیل شده تا جایی که خود غربی‌ها و متولیان امور اجتماعی را در این کشورها به وحشت انداخته.

با تحقیقی اجمالی لااقل ده‌ها مورد انحراف جنسی در بین جوامع مختلف قابل شناسایی است که هر چند بسیاری از آنها در کشورهایی مانند ایران زمینه بروز و ظهور ندارد اما برخی از آنها متأسفانه ربطی به فرهنگ و ملیت خاصی نداشته در همه جا شایع و رایج است و در این میان یکی از بارزترین و شایع‌ترین انحرافات جنسی مسأله خودارضایی است.

خودارضایی که در عربی با تعبیری نظیر استمناء، استشه، خصخصة از آن یاد می‌شود یکی از شایع‌ترین انحرافات جنسی در بین ملت‌های گوناگون از گذشته‌های دور تاکنون بوده که تقریباً در بین اکثر مذاهب و قومیت‌ها نیز عملی مذموم و ناپسند شمرده می‌شد و کماکان نیز تا حد زیادی عمل قبیح و مذمومی محسوب می‌شود.

صددرصد حرام

همان‌طور که می‌دانید مسأله خودارضایی از زوایای گوناگونی همچون آثار جسمی، تبعات روحی، مشکلات خانوادگی و اجتماعی و... مورد بررسی کارشناسان مربوطه قرار گرفته است اما یک جنبه مهم در این مسأله بررسی فقهی و نگاه دقیق شرعی به این مورد خاص است.

از آنجا که مسأله خودارضایی معمولاً امری مخفی و شخصی است و غالب مبتلایان به هیچ وجه تمایل به ابراز و بیان آن ندارند زوایای گوناگون این امر از جمله احکام شرعی آن هم کمتر به گوش افراد می‌رسد و بسیاری از مبتلایان به این عارضه خطرناک متوجه آثار و تبعات منفی دینی آن نیستند.

مهم‌ترین نکته‌ای که باید به آن توجه داشت این است که «استمناء» از نظر همه مراجع حرام و در زمره گناهان کبیره محسوب می‌شود. برخی افراد اشکال می‌کنند که اگر استمناء حرام است پس چرا در رساله‌های توضیح‌المسائل حرمت آن ذکر نشده؟ جواب این سؤال روشن است! زیرا رساله توضیح‌المسائل تنها به ذکر بخشی از احکام پرداخته و بسیاری از مسائل از جمله مسائل جدید در این رساله‌ها نیامده بلکه در کتاب‌های استفتائات که از طرف مراجع چاپ می‌شود به آنها اشاره می‌شود.

به‌علاوه اکثر نظارت مراجع در کتاب‌های علمی آنها که مبسوط‌تر و دقیق‌تر از رساله‌های فارسی است ذکر می‌شود و در این کتاب‌ها حرمت استمناء ذکر شده به‌علاوه چنانکه گفتیم در کتاب‌های استفتاء و برخی

رساله‌های فارسی هم ضمن بیان احکام روزه به حرمت این عمل اشاره شده است.

حرام از همه رقم!

عمل خودارضایی یا استمناء ممکن است به شکل‌های متفاوتی صورت بگیرد اما آنچه مسلم است نفس این عمل یعنی انجام هر کاری که به انزال منی یا به‌وجود آمدن حالت تخلیه شهوانی منجر شود حرام است به هر صورتی و در هر شرایطی حتی اگر قرار گرفتن در یک موقعیت تحریکی خاص یا صحبت کردن با یک نامحرم یا دیدن یک عکس یا فیلم و یا حتی خواندن یک کتاب منجر به ایجاد این حالت در فرد شود انجام این کار مصداق استمناء و حرام خواهد بود.

در واقع در حرمت این عمل نتیجه ایجاد شده مورد توجه است نه راهکار به دست آمدن این نتیجه، به همین خاطر هر عمل اختیاری که منجر به ایجاد این نتیجه شود حرام خواهد بود. حتی اگر این عمل فکر کردن یا تخیل کردن برخی صحنه‌ها باشد. ناگفته نماند حالت‌های ایجاد شده در مردان و زنان در انجام این عمل حرام ممکن است متفاوت باشد اما این تفاوت حالت مانع از حرام بودن این عمل نمی‌شود.

* نکته مهمی که باید به آن توجه کرد این است که حتی اگر این عمل و دست‌ورزی با اندام تناسلی به انزال منی هم منجر نشود (چنانکه در مورد زنان غالباً همین‌طور است) اما نفس این شکل لذت بردن از خود به تأکید مراجعی مانند آیت‌الله بهجت، مقام معظم رهبری، آیت‌الله فاضل و... به خودی خود حرام است.

استثنائی در کار نیست؟

در اکثر احکام شرعی ما موارد استثنائی و اضطراری پیش‌بینی شده یعنی در موارد ویژه و آن هم با رعایت احکام ترخیص‌هایی داده شده. اما باید توجه داشت که منظور از وضعیت اضطراری این نیست که اگر جوانی خود را در فشار جنسی ببیند و برای خود مجوز انجام عمل شنیع خودارضایی را صادر کند. حتی سؤالی که از برخی از مراجع در مورد جواز استمناء برای نمونه‌گیری در آزمایشگاه‌های تشخیص و درمان ناباروری شده ایشان حتی این موارد را از نوع ضرورتی که مجوز حلال شدن این عمل حرام باشد ندانسته‌اند.

در نتیجه می‌توان فهمید مسأله اضطرار و اجبار در این مورد تا چه حد خاص و ویژه است فرض کنید فردی دچار بیماری صعب‌العلاجی باشد که درمان و به دست آوردن سلامت متوقف بر انجام آزمایش بر روی اسپرم باشد و امکان نمونه‌گیری بدون استمناء حرام هم وجود نداشته باشد.

بد و بدتر؟!

همین جا لازم است به یک نکته مهم اشاره کنیم و آن اینکه بعضی افراد گمان می‌کنند استمناء و خودارضایی

راهی برای مبتلا نشدن به رفتارهای پرخطرتر و پر مفسده‌تری مانند رابطه نامشروع است، و اگر فردی خود را مخیر بین آلودگی به زنا یا لواط و یا خودارضایی ببیند خیال می‌کند بهتر است خودارضایی کند و بین بد و بدتر بد را برگزیند. و به خیال این که این از چاله به چاه می‌افتند شاید هم از چاه به دره! یک راه حل محسوب می‌شود!

اتفاقاً همین سؤال از برخی مراجع هم شده که اگر خودارضایی مانع آلوده شدن به گناهان بزرگ‌تر است می‌توان از باب دفع افسد به فاسد آن را انجام داد؟ ایشان پاسخ دادند: «برای ترک یک گناه نمی‌توان به گناه دیگری پناه برد.»

ما نمی‌گوییم

جالب این‌جاست که نظیر همین سؤال از معصومین علیهم‌السلام هم شده و سائل تلاش کرده به نوعی کوچک بودن گناه استمناء را در برابر زنا از زبان امام صادق (علیه‌السلام) تأیید کند که حضرت از بیان این مطلب خودداری فرمودند. بد نیست برخی از این روایات را مرور کنیم.

از امام صادق (علیه‌السلام) در مورد استمناء پرسیدند حضرت فرمودند: «گناه بزرگی است که خداوند در قرآن از آن نهی فرموده است. استمناء کننده مثل این است که با خودش نکاح (زنا) کرده باشد. اگر کسی را که چنین کاری می‌کند بشناسم با او هم‌غذا نخواهم شد.»^۱

راوی از امام پرسید: گناه زنا بزرگ‌تر است یا استمناء؟ حضرت فرمودند: «استمناء گناه بزرگی است.»^۲

امام صادق در جای دیگر فرمودند: «خداوند با نظر رحمت به استمناء‌کننده نمی‌نگرد.»^۳ و رسول خدا^۴ نیز: «هر کس شهوتش را با دست دفع کند مورد لعنت و نفرت خداوند است.»^۵

به‌علاوه در برخی روایات دیگر این عمل فاحشه و حتی نوعی زنا خوانده شده. در نتیجه سادگی است که فردی گناه این عمل را خفیف و سبک بشمارد. به‌علاوه اصولاً از نظر علمای اخلاق گناهی به نام صغیره وجود ندارد و همه گناهان کبیره هستند و همچنین مشکل خطرناکی که در گناه خودارضایی وجود دارد آن است که فرد آن را کم ارزش تلقی کرده نسبت به انجام آن بی‌تفاوت می‌شود و همچنین به انجام آن اعتیاد پیدا می‌کند که خود این اصرار بر گناه و کم اهمیت تلقی کردن آن بسیار خطرناک است.

نصیحت‌های دشمن

متأسفانه در سال‌های اخیر در فضای اینترنت و فضاهای مشابه تلاش زیادی شده که خودارضایی عملی کاملاً طبیعی، انسانی و قابل قبول تلقی شود حتی برخی مراکز پزشکی غربی و متأسفانه مقلدین داخلی آنها تأکید می‌کنند که برای خودارضایی هیچ ضرر شناخته شده‌ای به اثبات نرسیده است.

از طرفی برای درمان برخی فشارهای روحی و روانی مانند استرس و... انجام این عمل زشت را مفید دانسته جوانان را به انجام آن تشویق می‌کنند و دید و شنیده شده برخی افراد در داخل کشور هم کورکورانه همین شیوه را برای درمان برخی بیماران توصیه می‌کنند. در حالیکه:

اولاً: یک انسان مؤمن و معتقد به خدا و دین، معیار و مبنای رفتارهایش را تنها ضرر جسمی نمی‌داند تا اگر عملی برای جسمش ضرر نداشت پس جایز و حتی مفید باشد بلکه مبنای در کنار رعایت سلامت جسم، ضررهای خاص روحی و معنوی و اخروی است و یقیناً دیدگاه فردی که برای اصول و مبنای دینی اسلام ارزشی قائل نیست هیچ اعتبار و ارزشی نخواهد داشت. ثانیاً براساس روایات خداوند درمان و شفا را در کار حرام قرار نمی‌دهد و اگر این عمل فوایدی دارد مضرات بی‌شماری هم دارد که نمی‌توان به آن تن داد، به‌علاوه به تأکید همین کارشناسان همین فواید احتمالی از راه‌های دیگری هم به‌دست می‌آید و ضرورتی بر انجام این عمل حرام نیست.

ثالثاً: همین کارشناسان و محققان غربی هم تأکید دارند بی‌ضرر بودن خودارضایی مربوط به انجام موقت آن است نه تکرار و اعتیاد در انجام آن، مشکلی که در غالب افراد مبتلا به این عمل زشت به‌وجود می‌آید و در این صورت نتیجه همان می‌شود که خود این جوانان به آن می‌رسند یعنی انواع و اقسام بیماری‌ها و ضعف‌های جسمی و روحی را در خود مشاهده می‌کنند و خود یقین دارند که اینها نتیجه خودارضایی است. در هر صورت اگر همه عالم و آدم تأکید کنند که این عمل بسیار خوب و مفید است اما برای یک مسلمان معتقد کلام امام صادق حجت است که فرمود: «خداوند با نظر رحمت به چنین فردی نمی‌نگرد.» و دوری از رحمت خدا یعنی عین جهنم!

به خدا نمی‌دانستیم!

اما تکلیف جوانانی که به‌خاطر یک اشتباه یا یک دوستی نامناسب با این عمل زشت آشنا شده و به آن مبتلا شده‌اند چیست. در حالیکه تا مدت‌ها پس از انجام این عمل از گناه بودن آن و لزوم غسل و... مطلع نبودند.

یقیناً این عمل از گناهان کبیره بوده و پس از انجام آن و خروج منی غسل بر انسان لازم می‌شود و اگر فردی ندانسته نماز و روزه‌هایش را در حال جنابت انجام داد باید مقداری از نمازها را که یقین دارد در این حال انجام داده قضا کند اما در مورد روزه قدری مسأله متفاوت است چون در بطلان روزه ماه رمضان علم به بقاء بر جنابت

مبطل است یعنی شخصی با این که می‌داند باید غسل کند، بدون غسل وارد روزه شود، روزه او باطل است. به همین خاطر وضعیت افراد قدری متفاوت خواهد شد چون ممکن است برخی جاهل قاصر باشند و برخی مقصر که توضیح آن در رساله‌ها آمده در هر حال توصیه می‌شود به‌خاطر اختلافی که در نظر مراجع در این خصوص وجود دارد هر فردی که خدای نکرده دچار چنین مشکلی بوده به رساله یا استفتائات مرجع خود مراجعه نماید.

حسن ختام

کلام آخر هم این که دوست عزیز! هر چند ازدواج بهترین راه‌کار برای جلوگیری از انحرافات جنسی معرفی می‌شود اما یقین بدانید که اگر انسان به دنبال تقوا و تهذیب نفس نباشد حتی پس از ازدواج هم گرفتار انواع آلودگی‌های جنسی خواهد بود.

این را عرض کردیم تا جوانی که زمینه ازدواج ندارد از خدا شاکي نباشد که چرا چنین حکم دشواری را برای او قرار داده در حالی که امکان ازدواج را برایش فراهم نکرده است؛ مطمئن باشید تقویت اراده و قدرت تسلط بر تمایلات نفسانی و مبارزه با این دشمن درونی که جنگ بزرگ و جهاد اکبر خوانده شده مهم‌ترین راهکار رسیدن به آرامش و تعادل و رستگاری است و الا بسیاری از افرادی که انحرافات جنسی آنها پس از ازدواج نه تنها برطرف نشده بلکه چندین برابر هم شده است.

تنها این را بدانید که هزاران نفر با توکل به خدا و توسل به اولیاء او و تلاش و اراده از این آلودگی به کلی فاصله گرفتند و از طوفان شهوت و آلودگی به گناه پا بر ساحل تقوا و آرامش و پاکی گذاشتند. جوانی می‌گفت: چندین سال مبتلا به خودارضایی بودم و نمی‌توانستم آن را ترک کنم تا اینکه از فردی شنیدم که می‌گفت: «هر دست انسان ۵ انگشت دارد به نشانه ۵ تن آل عبا و ۱۴ بند دارد به نشانه ۱۴ معصوم» با شنیدن این تشبیه خیلی گریه کردم و با خود گفتم این دست من که نعمت خدا و نشانه و تذکر اولیاء اوست چرا باید در راه گناه به کار بروم و با همین تلنگر به کلی خودارضایی را رها کردم.

می‌بینید که با یک دست هم می‌توان کارهای بزرگی انجام داد.

«به امید پاکی و سربلندی همه جوانان وطن»

منابع:

۱. وسائل الشیعه، ج ۱۸، ص ۵۷۵.
۲. شهید دستغیب، گناهان کبیره، ج ۲، ص ۳۳۱.
۳. وسائل الشیعه، ج ۱۴، ص ۲۶۸.
۴. مستدرک، کتاب النکاح، ص ۵۷۰.

